

Lennart Meri

Vabariigi President Emadepäeval Estonia kontserdisaalis 11. mail 1997

11.05.1997

Kallid kaasmaalased!
Kallid emad ja lapsed!

Tänavu me pühitseme Emadepäeva Eesti Vabariigi kaheksakümnendal eluaastal.

Seepärast lubage küsida:
Kust algab Eesti Vabariik?
Kas Toompealt?
Kas Kadrioru lossist?

Ei, Eesti Vabariik algab Eesti kodust. Algab pidevalt, juba kaheksakümmend aastat järjest. Ka sõja-aastail, ka saksa ajal, ka vene ajal oli Eesti Vabariigi pelgupaik eesti kodus Tallinnas, Viljandis, Häädemeestel, Adelaidis, Torontos, Hamburgis, Stockholmis.
Eesti Vabariik lõpeb seal, kus lõpeb Eesti kodu.

Eesti ei sünni mitte erakondade kontorites, tagatubades, kohtusaalides ega turgudel, vaid Eesti peres. Peres, kus on mees ja naine, kes saavad isaks ja emaks. Mõnikord jääb mulje, et eesti poliitikud on selle lihtsa tõe unustanud ja arvavad, et nad on kliendid odavas teenindusmajas, mille nimi on Eesti Vabariik.

Missugune ohtlik eksitus!

Eesti riik oma asutuste ja ametnikega on rahva poolt kutsutud ja seatud kaitsma eesti kodu - mitte vastupidi! Ja kui te satute kokku ettevõtjaga, kes võtab naisi tööle tingimusel, mis keelab emaks saamist, - käige niisugusest ettevõtjast kaarega ringi, kuni ta pankrotistub. Sellise tegeliskiga lähevad meie teed lahku.

Me peame ikka ja jälle oma ühiskondlikke väärtusi õigesse järjekorda seadma. Ja tugev ning turvaline eesti kodu ning pere on neist kahtlemata kõige olulisem.

Õnneks on eesti kodusid palju rohkem kui eesti poliitiku. See suurendab meie lootust Eesti riigi kestmisele ja tugevnemisele. Eeldusel, et tugevneb ka eesti kodu. Sellega me saame alustada kohe, nüüdsama. Me ei pea ootama ei Riigikogu otsuseid ega isegi mitte järgmisi parlamendivalimisi.

Kodu on järjekestvuse hoidja. Ema on kodu hing. Ema on see, kes kujundab kodu õhkkonna, annab oma lastele hingelise ja emotsionaalse turvalisuse. See roll on emal olnud kogu ajaloo vältel. Emaarmastus on armastuse ema. See on vaistlik, järelikult loomulik. Ja see roll on ühiskonnale ääretult oluline - elutahtelisele ja elujõulisele ühiskonnale. Seda peaksid alati meeles pidama ka isad, ka poliitikud ja muide ka feministid.

Tugev ja turvaline kodu ei sünni iseenesest nagu ei sündinud iseenesest ka Eesti Vabariik. Tugeva kodu ja tugeva riigi sünnitab tahe ja tegu.

Mitte tubade arv, mitte mullivann, mitte auto kurvad silmad, vaid ema rõõmsad silmad on tugeva kodu eeldus.

Mu kallid Eesti emad! Asuge koos isadega, koos oma tütarde ja poegadega korraldama meie eesti kodu. Tehkem kodud puhtaks ja kauniks nii seesmiselt kui väliselt. See on kõige lihtsam ja jõukohasem viis muuta kaunimaks, puhtamaks, rikkamaks ja tugevamaks kogu Eesti. Ja pole võimatu, et see on isegi kiirem ja tõhusam viis, kui poliitikute poolt pakutav.

Alustagem kodu kaunistamist kasvõi heade sõnade ja pisikeste tegudega - aga kogu perega. Siis tuleb ka rõõm. Alustagem sellega juba täna, veel enne päikese loojumist, jätkakem homme, ülehomm, nii et tuleva aasta 23. juunil, Võidupäeval, võiksime hinnata vahepeal tehtut ja öelda: "Jah, eesti kodu on tugevam kui enne! Jah, Eesti riik on tugevam kui aasta tagasi!"

Kuulutan tänasel Emadepäeval, meie riigi kaheksakümnendal eluaastal välja kodukaunistusaasta. Kõigile peredele, kõigile valdadele, kõigile maakondadele. Ma annetan poole oma maikuu sissetulekust Presidendi Kultuurirahastule kodukaunistusaasta auhindadeks ja kutsun valitsusliikmeid, tööstureid, pankureid, ettevõtjaid ja poliitiku tegema sedasama. Ja võtan tänulikult vastu maavanemate ja linnapeade ettepanekuid, kuidas me oma kodukaunistusaasta auhindu 1998

Võidupühal Tartus välja jagame. Kodukaunistusaasta on välja kuulutatud täna, Emadepäeval, ja auhind kauni Eesti kodu eest on Linda auhind: Eesti on meie ühine kodu, Linda meie ühine Ema. Tema kandis kokku Toompea, tema armastusest, truudusest ja pisaratest sündis Ülemiste järv.

Armsad Eesti emad!

Alaku iga päev Eesti peres teie julgustavate sõnadega ja lõppegu teie mõistvate sõnadega. Hoidke meeles, et ema sõna sööbib mällu kümneks, kahekümneks, viiekümneks aastaks; et teie kätest me oleme vastu võtnud Eestimaa; et teie käte kaudu me kanname edasi oma Eestimaa tulevikku. Sügav kummardus teile kõigile, armsad Eesti emad!